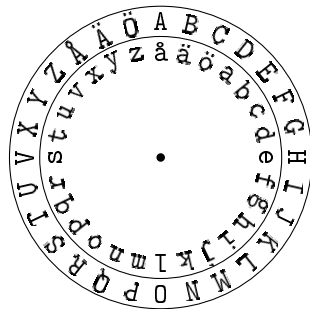

Caesarchiffer

Nedanstående uppgifter löses lämpligast med hjälp av en kryptosnurra:

I figuren ovan är snurran inställd med en förskjutning av alfabetet med 3 steg. Med denna inställning av snurran ska *t ex a* krypteras som *D* och *r* ska krypteras som *U*.

1. Meddelandet *GHFHPEHU* har krypterats med en förskjutning av 3 steg. Hur lyder klartexten?
2. Det krypterade meddelandet *FAOÄKÅGP* har erhållits genom kryptering med en förskjutning mellan 11 och 17. Bestäm klartexten.
3. Kryptogrammet *BÄGF CAN* har krypterats med okänd förskjutning. Hur lyder klartexten?

Murarchiffer

Vid kryptering ersätter man varje bokstav enligt nedanstående schema, t ex krypteras A som $\dot{\square}$, M som $\ddot{\square}$ och Z som $\ddot{\square}$.

•	•	•	A	B	C
•	•	•	D	E	F
•	•	•	G	H	I
••	••	••	J	K	L
••	••	••	M	N	O
••	••	••	P	R	S
•• •	•• •	•• •	T	U	V
•• •	•• •	•• •	X	Y	Z
•• •	•• •	•• •	Å	Ä	Ö

1. Kryptera KARLSKRONA.
2. Dekryptera $\dot{\square}\dot{\square}\dot{\square}\dot{\square}\ddot{\square}\ddot{\square}\ddot{\square}\ddot{\square}$.
3. Man kan kastat om ordningen på de vänstra rutnäten och sedan krypterat ett meddelande. Vad döljer sig bakom

$\dot{\square}\ddot{\square}\ddot{\square}\dot{\square}\ddot{\square}\ddot{\square}?$

4. I denna uppgift skriver vi, innan kryptering, bokstäverna ABCDEFGHI, JKLMNOPRS respektive TUVXYZÅÄÖ i varsin kolumn i de högra rutnäten ovan (fast nödvändigtvis inte i nämnd ordning). Rutnäten har kvar sina ursprungliga platser enligt ovan. Knäck meddelandet

$\dot{\square}\dot{\square}\dot{\square}\dot{\square}\ddot{\square}\ddot{\square}\ddot{\square}\ddot{\square}\dot{\square}\dot{\square}\dot{\square}\dot{\square}\ddot{\square}\ddot{\square}\dot{\square}\dot{\square}$.

Playfair

Grupperar klartexten i block om två bokstäver vardera. Om bokstäverna i ett block skulle vara lika skjuter man in ett **x** mellan dessa och grupperar om klartexten. Eventuellt behöver man lägga man till ett **x** i slutet för att sista blocket för att göra den till ett bigram. Bokstaven **j** ersätts med ett **ii**. Ett första försök att gruppera klartexten

as slippery as an eel

ger resultatet

as sl ip pe ry as an ee l,

vilket måste justeras eftersom nästsista blocket är en dubbelbokstav och sista blocket består av endast en bokstav. Efter att lagt till ett **x** mellan de två **e**:na erhållerna hon

as sl ip pe ry as an ex el.

Krypteringsnyckeln ges av en tabell om fem rader och fem kolumner, som tex följande tabell. se den

T	H	E	Q	U
I	C	K	B	R
O	W	N	F	X
M	P	S	V	L
A	Z	Y	D	G

Med hjälp av tabellen krypteras varje block enligt följande tre regler.

1. Om bokstäverna i ett block förekommer på olika rader och kolumner, så ersätts de med den bokstav på samma rad som respektive bokstav och på samma kolumn som den andra bokstaven i blocket. Vi har tex att **as** krypteras som **YM**, **sa** som **MY**, **un** som **EX** och **nu** som **XE**.

T	H	E	Q	U
I	C	K	B	R
O	W	N	F	X
M	P	S	V	L
A	Z	Y	D	G

2. Om bokstäverna i ett block förekommer i samma rad, ersätts respektive bokstav av den direkt till höger i tabellen, tex krypteras **ib** som **CR** och **bi** som **RC**. Om en av bokstäverna står i femte kolumnen, ersätts den med bokstaven i första kolumnen på samma rad, tex ersätts **sl** med **VM** och **ls** med **MV**.

T	H	E	Q	U
I		K	B	R
O	W	N	F	X
M	P	S		L
A	Z	Y	D	G

3. Om bokstäverna i ett block förekommer i samma kolumn, ersätts respektive bokstav av den direkt under i tabellen, tex ersätts **im** med **OA** och **mi** med **AO**. Om en av bokstäverna förekommer i femte raden ersätts den av bokstaven på första raden på samma kolumn, tex krypteras **bd** som **FQ** och **db** som **QF**.

T	H	E	Q	U
I	C	K	B	R
	W	N		X
M	P	S		L
A	Z	Y	D	G

Klartexten `as slippery as an eel` ger oss kryptogrammet

YM VM CM SH KG YM YO UN US.

Givetvis tar man bort ordmellanrummen innan man sänder kryptogrammet.

1. Kryptogrammet

IXMZRSGI

har erhållits med samma nyckel som i exemplet ovan. Bestäm klartexten.

2. Vi har lyckats knäcka delar av nyckeln till ett Playfair-krypto:

M		X
	L	U
		Z
	H	O
B		T

Vidare vet vi också att

bo krypteras som KF
 ep krypteras som YD
 gi krypteras som ZB
 ht krypteras som QV
 iz krypteras som RN
 lm krypteras som CE
 lu krypteras som AS.

Fyll i resten av tabellen.

3. När meddelandet

vad blir nio plus elva

krypteras med Playfair får man kryptogrammet

KVAGTROCOHQZVHCUKV.

Tidigare har Eve lyckats knäcka delar av nyckeln och då funnit följande tabell.

O				I
				X
Y			F	
		V		
			C	W

Knäck nyckeln och dekryptera sedan kryptogrammet

UESBMSWZKCVBVMOBHTWXS FUGVH.

Swedish Paper Enigma machine (SPE)

1. Kryptera ditt namn och dekryptera sedan resultatet.

SPE: Swedish Paper Enigma machine
 Inspirerad av den engelska versionen utvecklad av Michael C. Koss.

Reflektor	Rotorplats 3	Rotorplats 2	Rotorplats 1	Klartext Kryptogram
I				A
J				B
K				C
K				D
I				E
M				F
F				G
N				H
E				I
A				J
D				K
D				L
B				M
N				N
M				O
G				P
J				Q
C				R
F				S
H				T
G				U
H				V
L				X
A				Y
L				Z
E				Å
B				Ä
C				Ö

Rotor I	Rotor II	Rotor III			
A	N	A	U	A	O
B	H	B	A	B	P
C	Z	C	N	C	Z
D	R	D	B	D	U
E	Y	E	↑ Y	E	C
F	Q	F	Z	F	K
G	I	G	F	G	L
H	O	H	I	H	G
I	G	I	J	I	Q
J	B	J	O	J	Å
K	↑ P	K	Å	K	J
L	C	L	G	L	I
M	U	M	S	M	N
N	T	N	P	N	E
O	A	O	T	O	Ö
P	K	P	D	P	S
Q	M	Q	Ö	Q	B
R	Å	R	E	R	↑ V
S	Ö	S	K	S	Å
T	J	T	L	T	A
U	D	U	Å	U	Y
V	E	V	C	V	D
X	L	X	V	X	H
Y	S	Y	M	Y	M
Z	V	Z	X	Z	F
Å	X	Å	H	Å	X
Ä	F	Ä	Q	Ä	T
Ö	Å	Ö	R	Ö	R
A	N	A	U	A	O
B	H	B	A	B	P
C	Z	C	N	C	Z
D	R	D	B	D	U
E	Y	E	↑ Y	E	C
F	Q	F	Z	F	K
G	I	G	F	G	L
H	O	H	I	H	G
I	G	I	J	I	Q
J	B	J	O	J	Å
K	↑ P	K	Å	K	J
L	C	L	G	L	I
M	U	M	S	M	N
N	T	N	P	N	E
O	A	O	T	O	Ö
P	K	P	D	P	S
Q	M	Q	Ö	Q	B
R	Å	R	E	R	↑ V
S	Ö	S	K	S	Å
T	J	T	L	T	A
U	D	U	Å	U	Y
V	E	V	C	V	D
X	L	X	V	X	H
Y	S	Y	M	Y	M
Z	V	Z	X	Z	F
Å	X	Å	H	Å	X
Ä	F	Ä	Q	Ä	T
Ö	Å	Ö	R	Ö	R

Val av nyckel
 Väl en permutation (r_1, r_2, r_3) av rotor I, II och III $(a_1, a_2, a_3) \in \{A, B, \dots, \emptyset\}$.

Innan kryptering och dekryptering
 Placera rotor r_k i rotorplats k . Ställ varje rotor i sin startposition, dvs skjut respektive rotor så att bokstaven a_k hamnar vid den blå rektangeln.

Kryptering och dekryptering
 Antag att vi ska kryptera eller dekryptera $x \in \{A, B, \dots, \emptyset\}$.

- Skjut rotor r_1 en rad upp. Om rotor r_1 eller r_2 har en pil (↑) längst upp och som då försvinner ska även rotorn till vänster skjutas en rad upp.
- Leta upp x i kolumnen *Klartext/Kryptogram* och följ linjen från x till bokstaven y i den högra kolumnen i rotor r_1 .
- Leta upp y i den vänstra kolumnen i rotor r_1 . Följ linjen från y till rotor r_2 och upprepa proceduren för rotor r_2 och r_3 .
- Låt z vara bokstaven vi står i kolumnen *Reflektor* efter att också passerat rotor r_3 . Leta den andra kopian z i kolumnen och följ linjen från denna till rotor r_3 .
- Upprepa proceduren i steg 2, fast i omvänd ordning, dvs avläs vänstra kolumnen i rotorn och leta upp motsvarande bokstav i högra kolumnen.
- Upprepa steg 5 för rotor r_2 och sedan r_1 .
- Slutligen när man står i kolumnen *Klartext/Kryptogram* vilken är det x ska ersättas med.
- Gå tillbaka till steg 1 om fler bokstäver ska krypteras eller dekrypteras.